

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013, Dep.

0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
CDEJONG
S17/18402

Arkivnr:
K54 &13
L3221/18

Dato:
15.01.2018

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S17/18402

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven

Asker kommune har følgende kommentarer til foreslåtte endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven:

- **Asker kommune synes at vannforskriften fortsatt må være hjemlet i Plan- og bygningsloven. Loven gir tydelige føringer for hvordan en regional plan skal se ut og hvilke prosedyrer som skal følges før en slik plan kan vedtas. Plan- og bygningsloven har gode bestemmelser som sikrer medvirkning fra alle berørte parter på lokalt og regionalt nivå.**
- **Asker kommune synes at rollen til vannområdene i den nye organisasjonen ikke er beskrevet tydelig nok. Vi opplever at vannområdet har en sentral rolle i å samle kommuner og er en viktig arena for å snakke om utfordringer og koordinere vannforvaltningsarbeidet på et lokalt nivå.**
- **Asker kommune føler at vi tar et skritt tilbake med å etablere en ny organisasjon. Det krever generelt tid, penger og ekstra administrative ressurser å bygge opp en ny organisasjon. Økt og forutsigbar finansiering av arbeidet i vannområdene er viktig for å oppnå målene i vanddirektivet.**
- **Asker kommune synes det er veldig ambisiøst at alle foreslåtte endringer skal tre i kraft allerede 1. juli 2018. Erfaringer fra forrige planperioden er at det ofte er satt for stramme tidsfrister.**

Klima- og miljødepartementet (KLD) har, i brev datert 05.10.2017, sendt på høring «Forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven». Asker kommune vil med dette gi en uttalelse til foreslåtte endringer.

1. Bakgrunn

EUs rammedirektiv for vann ble vedtatt i 2000 og innført i norsk lovgivning gjennom vannforskriften i 2007. Formålet med vannforskriften er å sikre godt vannmiljø (god økologisk og kjemisk tilstand i alle vannforekomster innen 2021) og bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av geografiske og administrative grenser.

Asker kommune ble med i vannforvaltningsarbeidet i 2012 og kommunen opprettet en egen stilling til dette arbeidet. Samarbeid med vannområde Indre Oslofjord Vest, Akershus fylkeskommune, Fylkesmannen og andre kommuner er godt etablert i prosjektgruppemøter i regi av vannområdet. Faggruppemøter arrangert av vannområdet gir gode muligheter til å utveksle erfaringer/utfordringer for ulike tema på tvers av kommuner. I tillegg har vannområdet en viktig rolle som koordinater av arbeidet på tvers av sektorer og som pådriver til å få med frivillige organisasjoner, som f.eks. elveforum, i vannforvaltningen.

2. Organisering av vannforvaltningsarbeidet

Vann er vår felles ressurs, og krever innsats og samordning på tvers av sektorer, geografiske grenser og myndighetsnivåer. God forvaltning av vannressursene på tvers er viktig for blant annet en bærekraftig utvikling og håndtering av klimaendringer.

Ny hjemmel for vannforskriften i naturmangfoldloven?

Vannforskriften hjemles i dag i vannressursloven, forurensningsloven og plan- og bygningsloven. KLD foreslår at plan- og bygningsloven erstattes med naturmangfoldloven.

Planprosesser i planavdelingen i kommunen, som naturligvis følger plan- og bygningsloven, sikrer at aktuelt lovverk ivaretar et godt vannmiljø i planene. I tillegg sikrer denne organiseringen politisk forankring og aktiv lokal engasjement. Asker kommune mener at det er akkurat denne lokale medvirkningen som er avgjørende for det videre arbeidet med å oppnå målene i vannforskriften.

I tillegg synes Asker kommune at planprosesser som følger plan- og bygningsloven er tydelig. Den gir tydelige føringer for hvordan en regional plan skal se ut og hvilke prosedyrer som skal følges før en slik plan kan vedtas. Plan- og bygningsloven har gode bestemmelser som sikrer medvirkning fra alle berørte parter. Vi stiller spørsmål ved om selve planprosessen er like tydelig når vannforvaltning blir hjemlet i naturmangfoldloven; hvilken juridisk virkning vil en plan hjemlet i naturmangfoldloven ha? Naturmangfoldloven sier ikke noe om hvordan planprosesser skal ivaretas. Vi tolker endringene slik at det er hver fylkesmann som kan bestemme hvordan planprosessen vil se ut. Faren med dette er at det blir ulikheter landet rundt.

Høringsforslaget sier ingenting om hvilke konsekvenser det vil ha å fjerne ansvaret for vannforvaltningsplanene fra regionalt nivå. Vannforvaltning er jo regional planarbeid, utført i vannregioner. Forslaget innebærer at vannforvaltningsplaner blir statlige planer og at mye av det lokale og regionale arbeidet som gjøres i dag, blir flyttet opp til et høyere nivå. Vi stiller spørsmål om da fortsatt den lokale og regionale politiske medvirkning er sikret.

Målet med vannforvaltningsarbeidet er jo en helhetlig og sektorovergripende planlegging. Er det sikkert at miljømålene nås når medvirkning på lokal og regional nivå ikke ivaretas lenger?

Ny organisering av vannforvaltningsarbeidet?

I forslaget om at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven, foreslår KLD at fylkeskommunene ikke lenger skal ha en formell rolle som vannregionmyndighet. Istedenfor får utvalgte fylkesmenn ansvar for å koordinere det forberedende arbeidet, mens Miljødirektoratet utarbeider og sørger for høring av oppdaterte vannforvaltningsplaner.

Asker kommune føler at arbeidet med vannforvaltning nå er godt i gang og at det er etablerte rutiner og samarbeidsformer, både på lokalt og regionalt nivå. Vi er ikke kjent med at det har blitt en evaluering av prosessen og hva som er forbedringspunkter.

Vannområdet har bidratt til at det i er etablert en stor grad av lokal medvirkning. Gjennom en egen stilling til vannforvaltningsarbeidet og samarbeid med andre kommuner i vannområdet Indre Oslofjord Vest har oppfølging av vannforskriften fått en tydelig plass i plansaker i Asker kommune. Blant annet har vann og avløp fått gode rutiner for å følge opp sin del av vannforvaltningen. I ny «kommunedelplan Vann» er det nå tydelig fokus på vannmiljø, på lik linje med vannforsyning, avløp og overvann. Det er definert klare strategier og tiltak for hvordan det overordnede målet «god økologisk og kjemisk tilstand» i alle vannforekomster i kommunen kan oppnås.

I høringsforslaget er det uklart om dagens vannområder skal bestå:

«Departementene mener at den nærmere organiseringen og prosessen på regionalt og lokalt nivå bør kunne tilpasses behov og ønsker i den enkelte vannregion....

Eksempelvis kan FM, dersom det er hensiktsmessig, utpeke et vannregionutvalg og eventuelt også vannområder.»

For Asker kommune er det for uforpliktende hvordan arbeidet i vannområdet skal følges opp. Vi opplever at vannområdet har en sentral rolle i å samle kommuner, snakke om utfordringer og koordinere vannforvaltningsarbeidet på et lokalt nivå. Det er viktig at vannområdet opprettholdes for å unngå at vi nå tar et skritt tilbake og at vannforvaltningsarbeidet ikke blir prioritert lenger.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Vannforvaltning koster generelt mye penger, både det å lage planer og å gjennomføre tiltak. En av de største utfordringene i første planperiode har vært manglende finansiering. Nå, når arbeidet er godt i gang med godt etablerte rutiner i fylkeskommunen, foreslås det endringer i organisering. Asker kommune føler at vi nå tar et skritt tilbake igjen når det skal etableres en ny organisasjon. Det krever generelt tid, penger og ekstra administrative ressurser å bygge opp en ny organisasjon. Vi er redd for at dette kan føre til forsinkelser i arbeidet, noe som igjen vil skape frustrasjon i vannområdene og i kommunene. I tillegg er økt og forutsigbar finansiering av arbeidet i vannområdene viktig for å oppnå målene i vanddirektivet. Vi stiller oss også undrende til at alle foreslåtte endringer skal tre i kraft allerede 1. juli 2018 som er foreslått i høringsforslaget. Dette synes vi er veldig ambisiøst.

4. Endringer for bedre samsvar med direktivet og strukturelle endringer

Asker kommune har valgt å kommentere punktene i vedlegg I nedenfor.

§ 1 annet ledd:

Etter vårt syn er det fortsatt snakk om *regionale* forvaltningsplaner. Derfor er det underlig at ordet «regionale» er utelatt i nytt forslag.

Samtidig forstår vi ikke hvorfor den siste delen av denne paragrafen (*... og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet*) ikke er med lenger. Det foreligger generelt fortsatt ikke et nødvendig kunnskapsgrunnlag for fastsettelse av miljømål og beslutninger om tiltak. F.eks. er kunnskap om miljøgifter svært mangelfull i Asker kommune.

§ 3, bokstav r:

Vannområde: en *valgfri* avgrenset del av en vannregion som kan bestå av ett enkelt, deler ...

Vannområdene er definert allerede og det er rimelig at disse eksisterer i den nye organiseringen også. Hvem velger om det skal være et vannområde eller ikke? Vi tolker det slik at noen vannområder ikke skal bestå lenger?

§ 3, bokstav æ:

Vann-nett blir nevnt her. Hvorfor er ikke databasen vannmiljø med? Den henger jo sammen med vann-nett og er en viktig database i overvåkingsprogrammet.

§ 7:

Miljømål for prioriterte stoffer utgår og erstattes av miljømål for beskyttede områder. Hvorfor er den gamle § 7 borte? Skal det ikke satses på prioriterte stoffer lenger? De blir ikke nevnt i en annen paragraf nå.

§ 15, bokstav c:

Hva menes med ordet «vannbruk»?

§ 18:

Hvem lager disse regionale overvåkingsplaner?

§ 20 og § 21:

Andre ledd under § 20 og første ledd under § 21 er nesten lik. Er dette riktig?

§ 22, siste ledd:

Der det er hensiktsmessig kan regional vannkoordinator innenfor den enkelte vannregion opprette et vannregionutvalg og dele hele eller deler av vannregionen i vannområder.

Å dele inn en vannregion i vannområder synes Asker kommune er helt nødvendig for å få gjennomført god og helhetlig vannforvaltning på et lokalt nivå. Med lokal kunnskap og engasjement hos frivillige interesseorganisasjoner får vi til en god forankring. Det er på vannområdenivå denne lokale forankring og samhandling skjer.

Forskriftens vedlegg I oppheves

Er det riktig å oppheve dette vedlegget, når vannregioner fortsatt skal bestå? Det er vannet som bestemmer hvor grensene til vannregioner går og der blir det vel ingen endringer på? Etter vårt syn kan derfor fortsatt vedlegg I bestå, der det er nevnt hvilke vannregioner det finnes i Norge (figur 1).

Med vennlig hilsen

Per Øystein Funderud
Leder VA Plan og Investering

Carla Kimmels De Jong
Fagansvarlig vannmiljø

Dokumentet er elektronisk godkjent